

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของเทศบาลตำบลแม่สรวย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานและผู้บริหารทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

เทศบาลตำบลแม่สรวย ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง จึงได้นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือดำเนินการ เพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจขององค์กรในอนาคต และช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลแม่สรวยจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลแม่สรวยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้บังคับบัญชา โดยนำผลที่ได้มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลแม่สรวย ตามกรอบการประเมินความทุจริต ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทางในการป้องกัน ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลแม่สรวยและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

เทศบาลตำบลแม่สรวย

ความหมาย

ความเสี่ยงทางทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงทางทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์ที่โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลแม่สรวย ที่มีประสิทธิภาพ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน กระบวนการ การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ตารางที่ ๑. ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know Factor	Uknown Factor
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับ ภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง		✓

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know Factor	Umknown Factor
การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็น การรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียม ประเพณีหรือวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความ คาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอก เข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้อำนาจรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมเข้าหน่วยงาน ตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือ อย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผล ประโยชน์ ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนใน การจัดซื้อจัด จ้าง		✓		
การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับใน โอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือ ให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจ ก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภาย นอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับของความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวมจำเป็น X รุนแรง
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่อง จากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง	๓	๓	๖
การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจ ก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับ และอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิด ต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	๓	๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยง ในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่อง จากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนใน การจัดซื้อจัดจ้าง	๒	
การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้ จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตาม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กัน ตามมารยาทที่ ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตาม อาจ ก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับ และอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิด ต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ ทับซ้อนเนื่อง จากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อ จัดจ้าง			✓
การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับใน โอกาสที่เหมาะสม ตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือ ให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันใน สังคมอย่างไรก็ตามอาจ ก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้ บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้			✓

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มี ผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใจ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับ มอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มี ผลกระทบถึง ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยง ในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชน ในการจัดซื้อจัดจ้าง	ดี		✓	
การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ ใดๆแม้ จะเป็นการรับในโอกาสที่ เหมาะสมตาม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กัน ตามมารยาทที่ ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจ ก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับ และอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิด ต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	ดี		✓	

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลแม่สรวย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็น ความเสี่ยง	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	การปรับปรุง/แนวทางการแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดแล้วเสร็จ	หมายเหตุ
๑. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒ ๒. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร ๓. มีขั้นตอนการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญา ๔. การรายงานการให้หรือรับผลประโยชน์	กองคลัง/งานพัสดุ	รายงานแผนฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ ต้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในเว็บไซต์ของเทศบาลตำบลแม่สรวย และรายงานการดำเนินงาน รายเดือนและรายไตรมาสเสนอผู้บริหาร	ดำเนินการแล้วเสร็จ
๒. การรับของขวัญ หรือของชำร่วย หรือประโยชน์อื่น	การรับของขวัญ หรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี มารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังให้ผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๑. เจ้าหน้าที่ของเทศบาลต้องไม่รับหรือถวายนอกเหนือจากของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด กฎหมายเว้นแต่การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ๒. ใช้บัตรอวยพรการลงนามในสมุดอวยพรหรือใช้บัตรแสดงความยินดีแทนการให้ของขวัญ เพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนกฎระเบียบ อีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการสร้างทัศนคติในการประหยัดให้แก่เจ้าหน้าที่ของเทศบาล	เจ้าหน้าที่ทุกคน	เทศบาลปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓, ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือการรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๔ และหนังสือที่ มท ๐๒๒๖/๒/ว ๗๕๒๓ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้หรือรับของขวัญ หรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์

(นางสาวพรพรท เชี่ยวปัญญา)
 อดีตรักษานาญการ

นางพรท

(นางสาวศศิพิมพ์ ศรีธ)
 หัวหน้าสำนักปลัด

ศส

นายอุทัย ไชยจันทร์)
 ปลัดเทศบาลตำบลแม่สรวย

(นายอรรถวิวัฒน์ จันทะมา)
 นายกเทศมนตรีตำบลแม่สรวย